Ernstige lees- en rekenachterstanden

Informatie voor verwijzers

Een behandeling voor kinderen die last hebben van een zeer ernstige leerachterstand, in combinatie met psychiatrische klachten.

Voor wie

Deze behandeling is voor kinderen in de basisschoolleeftijd, die last hebben van een zeer ernstige leerachterstand (nog niet functionerend op aanvankelijk niveau), in combinatie met co-morbiditeit. Kinderen die vanwege hun psychiatrische problematiek specialistische hulp nodig hebben en daardoor *niet* terecht kunnen binnen het reguliere aanbod voor lees- en/of rekenbehandeling.

De behandeling is *niet* geschikt voor kinderen met ernstige lees- en/of rekenproblemen zonder co-morbiditeit of co-morbiditeit die onder controle is in de zin van het PDDB 3.0 protocol (scenario 1,2, &3). Wij zien de kinderen die beschreven staan in scenario 4,5 en 6:

- Zeer ernstige lees- en/of rekenproblemen, waarbij sprake is van stagnatie op aanvankelijk niveau (groep 3 & 4 niveau): er is nog geen/ nauwelijks sprake van enig leesgedrag (analfabetisme) en/of rekengedrag ondanks adequaat onderwijs en gerichte extra inzet. Het doel van de behandeling is enig leergedrag tot stand brengen om minimale voorwaarden in onderwijs en maatschappij te verbeteren.
- Per definitie gaat het om ernstige lees- en/of rekenproblemen en co-morbiditeit, soms op gelijkwaardige voet (scenario 4) maar veelal om co-morbiditeit waarbij één of meerdere diagnoses van toepassing zijn waarbij gespecialiseerde ondersteuning van het ernstige leerprobleem vanuit het oogpunt van de primaire diagnose noodzakelijk is (scenario 5) of waarbij sprake is van een breed leerprobleem, brede neurologische problematiek de lees-, spellings- en/of rekenproblematiek kunnen verklaren. Of de ernstige psychiatrische stoornis of gedragsproblematiek het schoolse functioneren dermate belemmeren dat gespecialiseerde behandeling hiervoor noodzakelijk is (scenario 6).

De behandeling van de leerstoornis bij deze doelgroep is dan ook complex, verlangt een integrale multifocale aanpak en is gericht op verminderen van een ernstige risicofactor, bij een doelgroep met blijvend interfererende kinderpsychiatrische problematiek.

Doel van de hulp

De doelen van de behandeling zijn per kind verschillend en worden op maat gemaakt.

Leesbehandeling:

- Het streven is een leesniveau te bereiken boven de zgn. ‘gevarenzone’ ofwel het aanvankelijke leesniveau en zodanig dat de leerling zich minimaal kan redden bij het volgen van onderwijs.
- Het leesproces wordt opgedeeld in 1) deelvaardigheden, 2) woordlezen, 3) tekstlezen. Op basis hiervan wordt stapsgewijs het niveau van de oefeningen opgebouwd zodat we in de behandeling precies aansluiten op het niveau van het kind.
- In de behandeling wordt gewerkt met inprentingsoefeningen (veel herhalen) om te zorgen dat de deelvaardigheden van het lezen geautomatiseerd raken. Om dit te realiseren wordt er gewerkt vanuit verschillende modaliteiten (visueel, auditief en tactiel).

Daarnaast is er aandacht voor:

LEVVEL
Specialisten voor jeugd en gezin

- Het positief beïnvloeden van emotionele aspecten die een rol spelen bij dyslexie; o.a. psycho-educatie, cognities rondom het leesprobleem, de extra inzet die het probleem vraagt, de beleving rondom het leesprobleem zelf en de beleving van de omgeving door het kind en copingsvaardigheden.
- Het informeren van zowel school als ouders t.a.v. de (voortgang van de) behandeling.

Rekenbehandeling

De behandeling richt zich op een beperkt segment van de rekenvaardigheid. Ook hier wordt gekeken naar de mogelijkheden van het kind. Het streven is het aanleren van de basisbewerkingen optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen tot 100.

Subdoelen

- Verwerven van een flexibele telhandeling.
- Het leren van cijfers en bewerkingssymbolen +, -, = (zowel passief als actief; van telwoord naar cijfersymbool naar hoeveelheid en vise versa).
- Optellen en aftrekken tot 10 (op materieel, verbaal en mentaal niveau).
- Automatiseren optellen/aftrekken tot 10.
- Getallen > 10; inzicht in getalstructuur; passieve en actieve kennis.
- Optellen en aftrekken over het eerste tiental (7+5, 14-6).
- Optellen over meervouden van 10 (8+4, 18+4, 38+4, 48+14).
- Aftrekken over meervouden van 10 (13-6, 23-6, 53-6, 73-16).
- Leren vermenigvuldigen (en inzien dat het om herhaald optellen gaat).
- Leren delen.
- Automatiseren basisbewerkingen tot 100.

Daarnaast is er aandacht voor:

- Positief beïnvloeden van emotionele aspecten die een rol spelen bij dyscalculie; o.a. psycho-educatie, cognities rondom het rekenprobleem, de extra inzet die het probleem vraagt, de beleving rondom het rekenprobleem zelf en de beleving van de omgeving door het kind en copingsvaardigheden.
- Het informeren van zowel school als ouders t.a.v. de (voortgang van de) behandeling.

Werkwijze

De kinderen die in aanmerking komen voor deze behandeling bij Levvel krijgen naast de lees- en/of rekenbehandeling een geïntegreerde gedragstherapeutische behandeling, gericht op hun psychiatrische problematiek. Naast behandeling gericht op het leren is er ook aandacht voor psycho-educatie, de eigen beleving omtrent de leerproblematiek, faalangst, gedragsproblemen en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Hierbij werken we samen met collega's binnen Levvel.

Kinderen die wij zien hebben al ondersteuning ontvangen op school op ondersteuningsniveau 1, 2 en 3 en vragen een opschaling naar niveau 4.

Wij werken o.a. volgens de brede vakinhoudelijke richtlijn dyslexie en het protocol PDDB 3.0 en het protocol dyscalculie; diagnostiek voor gedragsdeskundigen 3.0.

Naast behandeling voor deze doelgroep zien wij ook kinderen voor diagnostisch onderzoek naar dyslexie en/ of dyscalculie.

Afspraken

- Het kind krijgt een vaste behandelaar.
- Wij streven ernaar de behandeling onder schooltijd te laten plaatsvinden.
- Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor het halen en brengen van hun kind.
- Om de continuïteit zoveel mogelijk te bewaren gaan de behandelingen in de meeste schoolvakanties door.
- Gedurende de zomervakantie mag de behandeling gedurende maximaal 3 weken onderbroken worden.
- Bij verhindering van het kind om een andere reden dan ziekte verzoeken wij dit te overleggen met de vaste behandelaar.
- Als de vaste behandelaar verhinderd is, zullen wij er zo veel mogelijk voor zorgen dat de behandeling door een andere medewerker wordt overgenomen.
- Om de behandeling te intensiveren wordt er verlangd dat er, naast de behandeling bij Levvel, individueel en wekelijks met het kind wordt geoefend op het gebied van lezen of rekenen door een professionele individuele begeleider. Dit kan op school zijn of door een zelfstandig gevestigde RT-er/ begeleider en is belangrijk voor de overdracht na de behandeling.

Einde van de gedragstherapeutische behandeling

Na elke behandelperiode wordt geëvalueerd of de behandeling voldoende effect heeft.

Wanneer het kind onvoldoende profiteert van de behandeling, wordt met ouders en school gekeken naar alternatieve mogelijkheden zowel op het gebied van zorg als onderwijs.

Is het einddoel bereikt? Dan stopt de behandeling. In overleg met de ouders bereiden we het vervolgtraject voor. Hierbij kan gedacht worden aan een gezamenlijke overdracht naar school/ individuele begeleiding zodat de geleerde vaardigheden geoefend blijven worden. Indien gewenst kan er een verwijzing gedaan worden voor diagnostiek/ behandeling van bijkomende psychische klachten.

Tijdsinvestering

De behandeling vindt wekelijks plaats op de polikliniek van het gebiedsteam. De behandeling duurt 50 minuten en is steeds op een vast tijdstip. Er wordt gewerkt in behandelperiodes die bestaan uit 11 weken. Bij aanvang van de behandeling wordt een behandelplan gemaakt voor de eerste periode. Elke week wordt volgens dit vaste behandelplan geoefend en na iedere behandelperiode wordt het behandelplan geëvalueerd en aangepast. Gedurende de behandeling houdt de vaste behandelaar de ouders op de hoogte van de vorderingen en er wordt gestreefd naar een goede samenwerking met school.

Vragen en contact

Stephanie van Welsenes, orthopedagoog

Marjolijn Glotzbach, GZ-psycholoog

Spreekuur op afspraak: maandag 14.00-15.00 uur

@email

Over het Orthokernteam

De gedragstherapeutische behandeling voor ernstige leesproblemen/ dyslexie en/of ernstige rekenproblemen/ dyscalculie wordt verzorgd door het Orthokernteam.

Over Levvel

Levvel is specialist voor jeugd en gezin, werkzaam in Amsterdam en omstreken. Wij helpen kinderen, jongeren en (pleeg)gezinnen in lastige situaties weer op weg. Zodat ze met een stevige basis de toekomst tegemoet kunnen. Levvel biedt alle hulp onder één dak: van opvoedondersteuning tot specialistische jeugdhulp en complexe psychiatrische zorg.

LEVVEL
Specialisten voor jeugd en gezin